

Nước Việt hôm nay

19/06/2023

1. Việt Nam: Thiếu điện bộc lộ hạn chế về cơ cấu và bộ máy quan liêu?
2. Quy hoạch đưa đất nước quay lại thời "quan liêu bao cấp"
3. Nhà máy Foxconn ở Việt Nam bị yêu cầu ngừng sản xuất vì thiếu điện

18/06/2023

1. Đất quốc phòng: ai "lấn chiếm" ?
2. Việt Nam: Giải cứu nông sản – Tại sao đến hẹn lại lên?
3. Nạn nhân trái phiếu SCB: 'Vẫn trông chờ trong tuyệt vọng'
4. Việt Nam: Khách hàng kể về quá trình 'bị lừa' khi mua trái phiếu qua SCB

Việt Nam: Thiếu điện bộc lộ hạn chế về cơ cấu và bộ máy quan liêu?

Capture à partir de :[bbc.com](https://www.bbc.com)
18 tháng 6 2023

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Miền Bắc Việt Nam đang phải vật lộn với tình trạng thiếu điện nghiêm trọng từ đầu tháng Sáu. Truyền thông trong nước đưa tin mỗi ngày người dân mắc kẹt trong thang máy chung cư, khách du lịch hủy bỏ chuyến thăm Vịnh Hạ Long vì khách sạn mất điện, các doanh nghiệp chạt vật vì phải tạm ngừng sản xuất...

Nguyên nhân khách quan được Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) lý giải là do nắng nóng khiến nhu cầu sử dụng điện tăng vọt và mực nước tại các nhà máy thủy điện đã cạn kiệt.

Giải pháp tạm thời được chính phủ Việt Nam đưa ra là kêu gọi tiết kiệm điện, và nhập khẩu điện từ Lào và Trung Quốc.

Tuy nhiên, có nhiều ý kiến thắc mắc rằng vì sao Việt Nam không sử dụng điện những dự án năng lượng tái tạo gây ra lãng phí.

Trong một bài phân tích mới đây, hãng tin [Reuters](#) cho rằng rào cản hành chính và sự miễn cưỡng từ lâu của chính phủ trong việc chấp nhận các khoản vay nước ngoài là yếu tố khiến các dự án điện gió, điện mặt trời không giải cứu được tình hình hiện tại.

[Việt Nam: Dân chạt vật, doanh nghiệp ngưng sản xuất vì mất điện trong nắng nóng](#)

[Thanh tra EVN: Câu chuyện về thế độc quyền ngành điện](#)

[Việt Nam vẫn 'nghiên' điện than dù đã cam kết Net Zero năm 2050](#)

Vì sao không sử dụng điện gió, điện mặt trời?

Trao đổi với BBC News Tiếng Việt, trưởng phòng Năng lượng và Khoa học dữ liệu của công ty Meteodyn của Pháp, phó chủ tịch Hội Kỹ thuật Điện và Năng lượng AEEE giải thích việc quy hoạch, phân bố không đồng đều giữa các vùng miền là lý do dẫn đến tình trạng hiện nay.

“Các dự án điện gió, điện mặt trời của Việt Nam đa phần là ở miền Trung và miền Nam, việc đưa điện ra miền Bắc hiện đang

gặp khó khăn do thiếu công suất truyền tải”, chuyên gia năng lượng giải thích.

Theo ông Thắng, nhập khẩu điện từ Lào hay Trung Quốc cũng không xấu vì về mặt kỹ thuật, việc nhập khẩu điện ở các khu vực gần biên giới sẽ hạn chế khoảng cách truyền tải, giảm tổn hao, tránh lãng phí, điều này tốt cho cả hai phía.

Tuy nhiên, ông cảnh báo rằng nếu phụ thuộc quá nhiều vào điện nhập khẩu sẽ gây ra mất an ninh năng lượng, mặc dù sản lượng điện nhập hiện nay mới chỉ vài phần trăm, chưa gây ra nhiều ảnh hưởng.

Lý giải về việc các dự án điện mặt trời, điện gió được khai thác mà chưa được sử dụng, tiến sĩ Minh Thắng cho rằng có hai nguyên nhân.

Thứ nhất, ông nói rằng có một số dự án hoàn thành sau thời hạn được hưởng giá FIT nên EVN chưa xác định được là phải mua điện theo giá nào, do không có cơ chế rõ ràng từ Bộ Công thương và Chính phủ.

“Với những dự án này thì hiện nay đã có những chỉ đạo tháo gỡ và việc đàm phán giá mua điện đang được khẩn trương thực hiện”, ông nói.

Lý do thứ hai theo ông là một số dự án do gấp rút hoàn thành cho kịp tiến độ mà thiếu các giấy phép, các thủ tục pháp lý cần thiết.

“Có thể nói đây là những dự án vượt rào, sai luật. Với những dự án này, EVN khó có thể tiến hành mua điện”, chuyên gia ngành điện nhận định.

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Các con sông và hồ chứa nước ở Việt Nam đang cạn kiệt

Rào cản hành chính

Trong khi đó, bài phân tích của [Reuters](#) chỉ ra rằng các dự án điện gió, bị chậm tiến độ do các rào cản hành chính và đại dịch COVID-19, đã chứng kiến khoảng 12,5 GW điện sản xuất ra không được sử dụng tính đến tháng 2/2023, sau khi sau khi bỏ lỡ thời hạn vào năm 2021 để chính phủ cho phép bán điện với giá ưu đãi hơn, theo một tài liệu nội bộ từ một thành viên của G7.

Các nhà tài trợ từ G7 và các tổ chức khác, những người đã cam kết 15,5 tỷ USD vào tháng 12/2022 để giúp Việt Nam cắt giảm sự phụ thuộc vào than đá, từ lâu đã coi năng lượng gió, đặc biệt là các trang trại ngoài khơi, là đầy hứa hẹn, do Việt Nam có đường bờ biển dài và vùng nước nông ở những khu vực nhiều gió gần các thành phố lớn.

Nhưng Việt Nam vẫn chưa phê duyệt các quy định cho các trang trại điện gió này hoạt động và kế hoạch cho công suất lắp đặt chỉ đạt mức 6 GW vào cuối thập kỷ này.

Theo [Reuters](#), các nhà ngoại giao và quan chức tham gia các cuộc đàm phán với Hà Nội cho biết có rất ít tiến bộ trong việc giải ngân khi chính phủ đang gặp khó khăn trong việc quyết định bộ phận nào sẽ được giao thực hiện chương trình này.

Một cơ quan ra quyết định dự kiến được thành lập vào tháng 4/2023, nhưng không thành hiện thực. Các quan chức nước ngoài lo ngại rằng kế hoạch dự thảo đầu tiên về việc sử dụng quỹ 15,5 tỷ USD sẽ không sẵn sàng vào tháng 11/2023 như kế hoạch.

Giới chức ngành công nghiệp và môi trường của Việt Nam đã không trả lời các yêu cầu bình luận của Reuters.

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Các dự án điện gió, điện mặt trời của Việt Nam đa phần là ở miền Trung và miền Nam

“Tham vọng” loại bỏ than đá

Bất chấp sự phát triển năng lượng mặt trời trong khoảng thời gian gần đây, Việt Nam vẫn phụ thuộc vào than đá và thủy điện.

Dữ liệu của EVN cho thấy, các nhà máy điện than chiếm khoảng 60% sản lượng điện sản xuất trong tuần trước.

Trong khi đó, lượng nhập khẩu than trong tháng 5/2023 ở mức 4,5 triệu tấn, cao nhất kể từ tháng 6/2020, theo dữ liệu của Refinitiv.

Nhưng hiện tại, ngay cả than cũng đang thiếu hụt, vì vậy khoảng 25% công suất tại các nhà máy này đã ngưng hoạt động để sửa chữa, Bộ Công nghiệp Việt Nam cho biết.

Bên cạnh đó, trong thời tiết nắng nóng, việc thiếu mưa đã ảnh hưởng đến sản lượng của thủy điện, nguồn điện chính thứ hai tại Việt Nam, khiến miền Bắc chỉ nhận được 1/5 lượng điện so với cùng kỳ năm ngoái.

Mực nước tại hầu hết các nhà máy thủy điện phía Bắc quá thấp để có thể chạy hơn 1/4 công suất thiết kế.

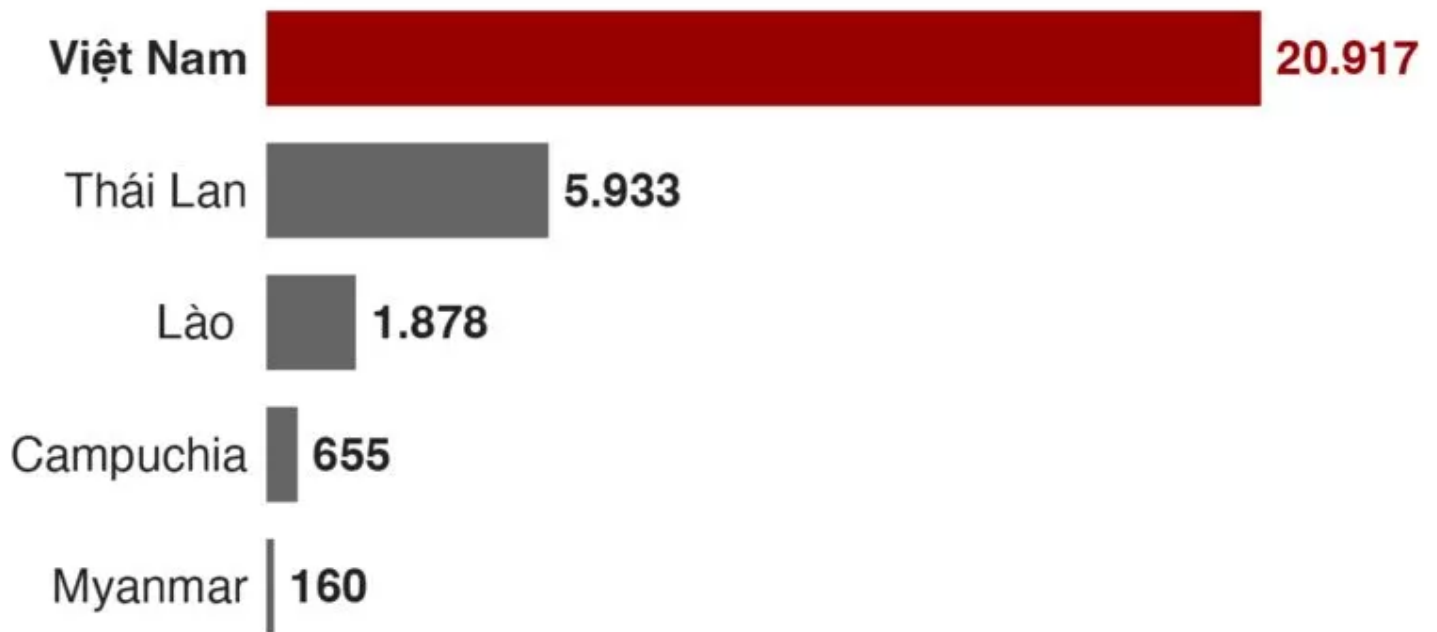
Trong bối cảnh đó, tháng 12/2022, Việt Nam cam kết loại bỏ sản xuất điện từ than đá vào năm 2040, giảm phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050.

[Việt Nam và con đường đến đích 'Phát thải Zero'](#)

[Tăng điện than tới 2030 - 'Cú giáng' của VN vào mục tiêu năng lượng sạch?](#)

Việt Nam có công suất điện than lớn nhất Tiểu vùng sông Mekong mở rộng

Tổng công suất hoạt động (megawatt)

Nguồn: Global Coal Plant Tracker

BBC

Tiến sĩ Đỗ Minh Thắng nhận xét mốc thời gian mà chính phủ Việt Nam đưa ra là khá “tham vọng”. Ông nói với BBC, việc loại bỏ điện than đồng nghĩa với việc phải có nguồn nhiệt điện khác thay thế để đảm bảo ổn định hệ thống.

“Câu hỏi đặt ra bây giờ chỉ là liệu điện khí hay hạt nhân sẽ đảm nhận vai trò đó. Với hiện trạng của Việt Nam, để có thể triển khai các nhà máy điện hạt nhân với sản lượng đủ để thay thế điện than trước năm 2040 có lẽ là quá gấp gáp”.

Để ổn định hệ thống khi loại bỏ nguồn điện than, câu hỏi đặt ra là liệu điện khí hay hạt nhân sẽ đảm nhận vai trò đó?

Ông Thắng phân tích rằng điện khí cũng chỉ là giải pháp ngắn hạn vì theo dự báo khí sẽ còn hết trước than, đồng thời nói về tương lai dài hạn (sau 2050) thì có lẽ chỉ có hạt nhân mới đủ khả năng thay thế điện than.

Tương lai nào cho năng lượng tái tạo?

Hiện nay toàn thế giới đang đứng trước giai đoạn chuyển dịch năng lượng, khi mà các nguồn năng lượng hóa thạch sẽ dần được thay thế bởi các nguồn năng lượng mới bền vững hơn, và Việt Nam cũng không ngoại lệ.

Tiến sĩ Minh Thắng cho biết năng lượng tái tạo trong tương lai sẽ là một trong ba trụ cột chính trong cơ cấu nguồn điện.

Tuy nhiên do các đặc tính kỹ thuật của loại nguồn điện này mà nó không thể tồn tại và vận hành độc lập được, trừ khi có các phương án lưu trữ đi kèm, mà theo ông Thắng là tốn kém và không khả thi trên diện rộng với công nghệ hiện tại.

Những giải pháp khả thi mà chuyên gia này đề xuất là sử dụng điện gió ngoài khơi hoặc điện mặt trời.

“Không phải quốc gia nào cũng sở hữu một đường bờ biển dài và lãnh hải rộng lớn như Việt Nam. Đây là một lợi thế mà Việt Nam cần tận dụng”, ông nói.

Giải pháp thứ hai mà ông đề cập là điện mặt trời, đặc biệt là điện mặt trời mái nhà với mô hình tự sản tự tiêu, cũng là một giải pháp tốt để giảm phụ tải tại các thành phố lớn, lại tiết kiệm được chi phí truyền tải.

Chuyên gia ngành điện nhận định: “Một quốc gia không chuẩn bị tốt sẽ dẫn đến hậu quả mất an ninh năng lượng, ảnh hưởng trực tiếp đến kinh tế và sản xuất và đánh mất vị trí của mình trên bảng xếp hạng toàn cầu”.

Trước đó, trong một bài phỏng vấn với BBC News Tiếng Việt, tiến sĩ Lê Đăng Doanh, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương từ năm 1993 đến năm 2002 nhận xét: “Với tình hình thiếu điện như thế này thì tăng trưởng kinh tế của Việt Nam cũng là một thách thức, và mục tiêu tăng trưởng 6,5% GDP năm nay có đạt được hay không cũng còn là một câu hỏi lớn.”

Mới đây, Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu thanh tra về quản lý và cung ứng điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) khi tập đoàn này liên tục báo lỗ và đề xuất tăng giá điện.

Quy hoạch đưa đất nước quay lại thời “quan liêu bao cấp”

Capture à partir de : baotienngdan.com

Huy Đức

10-6-2023

Trong buổi tọa đàm “**Giải bài toán thiếu điện**” [do CLB Café Số tổ chức chiều 9-6-2023] ông Hà Đăng Sơn (một chuyên gia) có ý phê bình những người phê bình “Quy hoạch điện VII”. Ông mô tả công việc của những người làm quy hoạch là rất phức tạp và đòi hỏi trí tuệ. Tuy nhiên, ông Sơn than là Quy hoạch “quá cứng nhắc, 5 năm mới được điều chỉnh, trong khi thực tế thay đổi chóng mặt”.

Cùng trên bàn chủ tọa, tiến sĩ Nguyễn Đình Cung, cho rằng, “Thực tế thay đổi sao không viết lại quy hoạch. Sao lại tự mình vẽ ra (quy hoạch) rồi buộc mình”. Theo ông Cung, “phải để thị trường ban hành”. Ông Cung cho rằng, “Phải thay đổi cách thức làm chính sách, phải để các nhà đầu tư đưa ra quyết định, đừng bàn nữa, đừng chỉ thị nữa”.

TS Nguyễn Đình Cung giải thích, “Thiếu điện là cơ hội kinh doanh, cơ hội đầu tư. Thay vì ngồi xét duyệt hồ sơ [mua điện từ 85 dự án năng lượng tái tạo không kịp giá fit] thì chỉ cần dùng giá là mua được”. Nguyên Long, một nữ nhà báo rất thuộc bài và dẫn chương trình khá duyên dáng, cắt lời, “Nhưng điện là hàng hóa đặc biệt”. TS Nguyễn Đình Cung dơ hai tay lắc đầu. Có cảm giác như ông rất tuyệt vọng khi đã cố giảng giải về “thị trường” mà những người xung quanh ông vẫn tự duy “hành chánh”.

85 dự án năng lượng tái tạo [phần lớn đã xong] ngồi chờ duyệt giá và ngay cả khi EVN có mua điện của họ, cũng không thể chuyển điện ra miền Bắc nơi đang thiếu điện.

Các đại diện của EVN trong Tọa đàm này không nói ra nhưng rõ ràng không phải EVN không phải không biết năm nay miền Bắc thiếu điện, không phải không biết miền Nam sẽ dư điện nếu khai thác từ 85 dự án năng lượng tái tạo. Nhưng EVN, nơi kiểm soát 100% việc truyền tải điện, không làm đường dây 500kv nối “mạch 3” từ Vũng Áng – Quảng Trạch ra. EVN chịu ràng buộc bởi Quy hoạch điện VII và chỉ tư duy trong “Quy hoạch”.

TS Nguyễn Đình Cung nằm trong số 37 cán bộ trẻ của Việt Nam được gửi sang các nước phương Tây, năm 1992, học về kinh tế thị trường theo học bổng của UNDP. Ông là người trực tiếp thiết kế Luật Doanh nghiệp 1999.

Trong thập niên 1990s, không chỉ có những cán bộ trẻ như ông Cung, những nhà lãnh đạo của quốc gia như ông Võ Văn Kiệt, Phan Văn Khải, cùng các bộ trưởng đều hiểu, nguyên nhân chính đưa đất nước chìm xuống tận đáy là do áp dụng mô hình xô viết [khi chưa thấy sai ta gọi là “nền kinh tế kế hoạch hóa”, khi thấy sai ta gọi là “cơ chế quan liêu bao cấp”]. Họ biết, chỉ có kinh tế thị trường mới “đánh thức được tiềm lực” của dân, của nước.

Toàn bộ cơ chế chính sách được thiết lập trong giai đoạn ông Võ Văn Kiệt và ông Phan Văn Khải làm thủ tướng đều là khai thông, là thiết lập một hành lang pháp lý cho kinh tế thị trường. Việt Nam lúc đó đã chấp nhận các đòi hỏi của phương Tây qua các hiệp định song phương, đặc biệt là Hiệp định BTA với Mỹ, qua các định chế quốc tế như UNDP, IMF, WB... và về sau là WTO để sửa hàng trăm điều luật.

Tôi hay nói với trưởng đoàn đàm phán Hiệp định thương mại Việt – Mỹ, ông Nguyễn Đình Lương, “Điều gì ở trên bàn đàm phán, các anh thua thì nhân dân Việt Nam chiến thắng”. Đây không phải là một câu đùa. Ông Lương cũng thừa nhận là hầu hết những điều họ đòi hỏi là cần thiết cho nền kinh tế và mở ra cho dân mình.

Luật Doanh nghiệp 2005, là một trong những văn bản luật cuối cùng được sửa theo tinh thần cam kết gia nhập WTO [không còn phân biệt doanh nghiệp nước ngoài và trong nước]. Những quy định trong Luật Doanh nghiệp 2005 vẫn trên tinh thần ấy, thông thoáng.

Hôm qua, PTGD EVN, ông Võ Quang Lâm nói rằng, “Sau đường dây 500kv mạch 1, được làm dưới thời Thủ tướng Võ Văn Kiệt, ta có mạch 2, làm rất nhanh, hoàn thành năm 2005. Nhưng, mạch 3, đoạn từ Vũng Áng – Quảng Trạch ra, nếu làm không thể nào nhanh được vì thủ tục vô cùng rắc rối”.

Số 6 Hoàng Diệu là trụ sở của Ủy ban Kế hoạch Nhà nước, nhưng từ “sào huyệt của quan liêu bao cấp” ấy, “con đẻ” của Ủy ban, Bộ Kế hoạch Đầu tư lại đã cung cấp cho đất nước các tác giả của những chính sách đổi mới. Nếu Bộ Kế hoạch Đầu tư “tuyên bố hoàn thành nhiệm vụ” từ cuối nhiệm kỳ của Thủ tướng Phan Văn Khải thì về chính sách, chúng ta vẫn có thể theo hướng thị trường.

Từ 2011, một thế hệ lãnh đạo mới bắt đầu thay thế. Khi ở cấp trung ương, nhiều nhà lãnh đạo cay đắng nhận ra “con đường làm khánh kiệt quốc gia” thì họ đang ở cấp rất thấp hoặc đang ở địa phương. Khi các nhà lãnh đạo đổi mới biết mình phải “học phương Tây” để có kinh tế thị trường, thì họ đang bổ sung các chứng chỉ chính trị để tìm đường thăng tiến.

Họ không thực sự hiểu kinh tế thị trường mà đang nắm kinh tế thị trường; họ không có tư duy chính sách mà say sưa làm chính sách.

Luật Đầu tư 2014 là một trong những luật mẹ đẻ ra “trận đồ bát quái” về thủ tục. Đặc biệt, Luật Quy hoạch 2017 là một ví dụ tiêu biểu về “quan liêu”. Tôi chưa từng thấy có cái luật nào trên thế giới mà tư duy tối tăm như Luật ấy. Điều nguy hiểm hơn, Luật Quy hoạch 2017, đe dọa những nỗ lực đưa đất nước phát triển theo hướng kinh tế thị trường [thị trường thất bại thì lấy đâu phúc lợi cho định hướng] và có nguy cơ tiến gần tới mô

hình “tập trung”, mô hình đã và chắc chắn sẽ dẫn đến “quan liêu – bao cấp”.

Tôi hiểu nỗi tuyệt vọng của TS Nguyễn Đình Cung. Làm sao mà không đau khi cũng từ số 6 Hoàng Diệu có những thể hệ đã từng khát vọng xây dựng kinh tế thị trường và đã “thể chế hóa” thành công những khát vọng ấy. Cũng từ số 6 Hoàng Diệu, lại xuất hiện tác giả của những chính sách đi ngược với kinh tế thị trường. Đau nhất là không rõ, họ có biết họ đang làm gì với đất nước.

Nhà máy Foxconn ở Việt Nam bị yêu cầu ngừng sản xuất vì thiếu điện

2023.06.14

Capture à partir de : rfa.org

Logo của Foxconn trên tòa nhà của hãng ở Đài Bắc (minh họa). AFP

Thiếu điện đã khiến Chính phủ Việt Nam phải kêu gọi nhà máy của các tập đoàn nước ngoài phải ngừng sản xuất nhiều ngày, trong đó có Foxconn – hãng chuyên sản xuất cho Apple.

Wall Street Journal hồi tuần trước trích lời của các giới chức địa phương giấu tên xác nhận Foxconn được yêu cầu ngừng sản xuất từ chiều tối đến giữa đêm vốn là giờ cao điểm cho việc sử

dụng điện. Cũng theo nguồn này thì các nhà máy phải chuẩn bị tinh thần thiếu điện cho đến cuối tháng sáu.

Hồi đầu tháng này, Reuters dẫn lời của các giới chức đầu tư ở các tỉnh Bắc Ninh và Bắc Giang nơi có các nhà máy của Foxconn và Samsung cho biết, một số khu công nghiệp ở hai tỉnh này đang phải đối mặt với tình trạng mất điện toàn bộ.

Giới chức tỉnh Bắc Giang khi đó cũng đã cảnh báo tình trạng thiếu điện gay gắt và lên kế hoạch cắt điện luân phiên giữa điện phục vụ dân sinh và điện dành cho sản xuất từ nay đến cuối tháng 6.

Theo ông Lê Ánh Dương, Chủ tịch UBND tỉnh, Bắc Giang sẽ ưu tiên nguồn điện cho sản xuất, ban đêm ưu tiên điện cho dân sinh phục vụ sinh hoạt.

Ban ngày, các doanh nghiệp bắt đầu sản xuất từ 7 giờ 45 phút đến 17 giờ. Trong khoảng thời gian đó, doanh nghiệp được cấp điện liên tục tất cả trong ngày để đảm bảo cho việc duy trì vận hành các thiết bị cần thiết.

Tập đoàn điện lực Việt Nam (EVN) cho biết hạn hán đã khiến 11 nhà máy thủy điện của Việt Nam không thể sản xuất đủ điện vào thời điểm này và việc cắt điện toàn bộ diễn ra thường xuyên hơn, có thể sẽ kéo dài vài tuần.

Theo Digitime Asia, một số nhà máy của Foxconn hiện đã được cho phép sản xuất lại từ giữa đêm đến sáng. Các nguồn tin cho biết nhà máy của Foxconn ở Việt Nam hiện vẫn đang cố gắng duy trì mức sản xuất đến mức tối đa có thể nhưng công ty đang cân nhắc việc xây hệ thống phát điện riêng cho mình vào năm 2024.

Đất quốc phòng: ai "lấn chiếm"?

Capture à partir de :rfa.org
2023.05.31

Sân golf nằm trong khu vực sân bay Tân Sơn Nhất, Thành phố Hồ Chí Minh ngày 14 tháng 4 năm 2015. AP

Đại tướng Phan Văn Giang, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, mới đây có tờ trình trước Quốc hội về dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự. Ông Giang trích dẫn một trong vài mục đích soạn thảo dự án luật là để khắc phục “hiện tượng lấn chiếm, xâm canh trái phép vào phạm vi đất được giao quốc phòng quản lý, bảo vệ”.

Cũng theo Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, việc xây dựng các quy hoạch, cấp phép hoạt động ở một số dự án phát triển kinh tế - xã hội có liên quan đến công trình quốc phòng và khu quân sự chưa chặt chẽ, chưa có sự phối hợp đồng bộ giữa các địa phương với Bộ Quốc phòng và các đơn vị quân đội nên có hiện tượng lấn chiếm, xâm canh trái phép vào phạm vi đất quốc phòng.

Thực tế, các văn bản lập pháp, lập quy về quản lý đất đai cũng như xử lý vi phạm hiện nay nhiều như “rừng luật”, trong đó, có vô số quy định bảo đảm xử lý “hiện tượng lấn chiếm, xâm canh trái phép vào phạm vi đất được giao quốc phòng quản lý, bảo vệ” hiệu quả mà ông bộ trưởng đã nêu ra mà không cần phải ban hành luật mới. Vấn đề chỉ ở chỗ là thi hành luật pháp đang có hiệu lực có nghiêm túc hay không mà thôi. - Một luật sư

Một luật sư có nhiều kinh nghiệm về các vụ án liên quan đất đai, yêu cầu ẩn danh, nói với RFA sáng 31/5/2023:

“Điều này, cho thấy nhận thức lập pháp lệch lạc, rất đáng lo ngại trong tình hình hiện nay khi cho rằng việc “thiếu luật” là nguyên nhân và ban hành luật mới là giải pháp cho vấn đề phát sinh.

Thực tế, các văn bản lập pháp, lập quy về quản lý đất đai cũng như xử lý vi phạm hiện nay nhiều như “rừng luật”, trong đó, có vô số quy định bảo đảm xử lý “hiện tượng lấn chiếm, xâm canh trái phép vào phạm vi đất được giao quốc phòng quản lý, bảo vệ” hiệu quả mà ông bộ trưởng đã nêu ra mà không cần phải ban hành luật mới. Vấn đề chỉ ở chỗ là thi hành luật pháp đang có hiệu lực có nghiêm túc hay không mà thôi.

Điển hình như “ai” trong Bộ Quốc Phòng đã ngang nhiên “bảo kê” cho vụ sân golf lấn chiếm sân bay Tân Sơn Nhất. Theo đó, các cơ quan chức năng của Bộ Quốc Phòng đã làm hết trách nhiệm của mình theo quy định pháp luật để xử lý hay chưa? Các đơn vị thanh tra, kiểm tra, tố tụng hình sự (điều tra, kiểm sát quốc phòng) trong quân đội đã làm gì hoặc làm ngo?!

Từ phạm vi quản lý đất đai nhìn rộng ra, chúng ta có thể khẳng định Việt Nam hiện nay không thiếu luật pháp, mà chỉ thiếu nhận thức về chấp hành luật pháp của chính các cơ quan nhà nước mà thôi.”

Luật đất đai năm 2013 quy định, đất quốc phòng là đất được Nhà nước giao cho các đơn vị vũ trang nhân dân sử dụng vào mục đích quân sự, quốc phòng theo quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất được cấp có thẩm quyền phê duyệt để thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao, nâng cao tiềm lực quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc. Những khu đất này Chính phủ giao nhiệm vụ riêng cho Bộ Quốc phòng, Bộ Công an quản lý, bảo vệ và sử dụng.

Thực tế những vụ xâm lấn khu vực đất quốc phòng đã xảy ra từ hàng chục năm qua. Tháng 4 năm 2015, một "tổng kho hàng lậu" gồm 132 kho hàng cho thuê, tiếp giáp sân bay Tân Sơn Nhất bị Công an TP.HCM phối hợp với Thanh tra Bộ Quốc phòng cùng Thanh tra y tế, lực lượng quản lý thị trường, kiểm

lâm TP.HCM niêm phong, kiểm kê. Sở dĩ có thanh tra của Bộ Quốc phòng tham gia kiểm tra vì những kho hàng này nằm trong đất quốc phòng.

Lên tiếng với truyền thông Nhà nước lúc bấy giờ, thiếu tướng Phan Anh Minh, Phó giám đốc Công an TP.HCM thời điểm đó nói: *“Có thể đánh giá đây là kết quả bước đầu có tính đột phá vào một phần địa bàn quy tụ hoạt động kinh doanh không đăng ký và vi phạm pháp luật, phức tạp nhưng không được quản lý, kéo dài nhiều năm”*.

Cựu trung tá Vũ Minh Trí nêu quan điểm của ông với RFA sáng 31/5/2023:

“Tình trạng lấn chiếm, xâm canh đất quốc phòng hay công trình quốc phòng là hoàn toàn có thật. Thậm chí còn khá phổ biến ở Việt Nam. Để xảy ra tình trạng này thì theo tôi, trách nhiệm chủ yếu và trước hết thuộc về Bộ Quốc phòng. Cụ thể là thuộc về thủ trưởng các cơ quan, đơn vị được Bộ Quốc phòng giao quản lý đất đai.

Nhưng tôi thấy rằng, với chức năng, nhiệm vụ quyền hạn, lực lượng, phương tiện của Bộ Quốc phòng, có cả tòa án quân sự riêng, có viện kiểm sát quân sự riêng, có lực lượng, phương tiện để khắc phục hậu quả, để cưỡng chế, để trấn áp, thì việc xử lý tình trạng trên không hề khó đối với Bộ Quốc phòng. Điều đó hoàn toàn nằm trong chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn mà Bộ Quốc phòng đã được pháp luật quy định. Sự suy giảm, thất thoát đất quốc phòng chủ yếu do sai phạm của Bộ Quốc phòng.

Cái nguy cơ chính đối với việc lấn chiếm, xâm canh trái phép đất quốc phòng không phải đến từ những người dân thiếu ý thức hoặc không hiểu biết về pháp luật đã lấn chiếm, xâm canh đất của Bộ Quốc phòng, mà chủ yếu là do sai phạm, do khuyết điểm của Bộ Quốc phòng.”

Hôm 8/8/2019, tại buổi làm việc với Bộ Quốc phòng về công tác quản lý, sử dụng đất quốc phòng trong hoạt động sản xuất, xây dựng kinh tế gắn với thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng,

Thủ tướng Việt Nam lúc đó là ông Nguyễn Xuân Phúc đã yêu cầu Quân ủy Trung ương Bộ Quốc phòng kiên quyết thanh lý, thu hồi toàn bộ các hợp đồng đất quốc phòng hết thời hạn, sai phạm và sử dụng không hiệu quả, tiếp thu các ý kiến tham gia, hoàn chỉnh các văn bản để trình Bộ Chính trị xem xét và quyết định.

Cái nguy cơ chính đối với việc lấn chiếm, xâm canh trái phép đất quốc phòng không phải đến từ những người dân thiếu ý thức hoặc không hiểu biết về pháp luật đã lấn chiếm, xâm canh đất của Bộ Quốc phòng, mà chủ yếu là do sai phạm, do khuyết điểm của Bộ Quốc phòng - Cựu trung tá Vũ Minh Trí

Quân ủy Trung ương Bộ Quốc phòng lúc đó thừa nhận có sai phạm trong sử dụng nhưng không đề cập đến sân golf trong sân bay Tân Sơn Nhất mà trước đây Thượng tướng Trần Đơn, ủy viên thường vụ Quân ủy Trung ương - Thứ trưởng Bộ Quốc Phòng đã từng nói rằng đất sân golf trong sân bay Tân Sơn Nhất là đất quốc phòng nên bất cứ khi nào Bộ cũng có thể thu hồi để giao lại cho Chính Phủ, Bộ giao thông để làm đường băng. Đến nay, sân golf có diện tích 157 hecta này vẫn tồn tại.

Một số vụ tranh chấp đất giữa người dân và quân đội rải rác khắp cả nước có thể kể là Trường bắn TB1 (tỉnh Bắc Giang), Trường bắn TB3 (tỉnh Đồng Nai, Bình Thuận, Bà Rịa - Vũng Tàu), sân bay Miếu Môn (Hà Nội), vụ tranh chấp đất đai tại huyện Mỹ Đức, xã Đồng Tâm (Hà Nội).

Theo thống kê của Bộ Quốc phòng, hiện có hơn 600 điểm đất quốc phòng liên quan đến tranh chấp, lấn chiếm, cấp chồng chưa giải quyết xong. Bộ Quốc phòng đưa ra hai phương án giải quyết gồm đền bù, giải tỏa nếu đất được tiếp tục dùng cho mục đích quốc phòng, ngược lại sẽ bàn giao cho địa phương để phát triển kinh tế - xã hội.

Việt Nam: Giải cứu nông sản – Tại sao đến hẹn lại lên?

Capture à partir de : [bbc.com](https://www.bbc.com)

25 tháng 4 2023

Nguồn hình ảnh, Other
Hình minh họa

Sản xuất nông nghiệp quy mô nhỏ là một trong những yếu tố cốt lõi trong việc xóa đói giảm nghèo, cùng với tạo việc làm và giữ gìn hệ sinh thái ở các nước đang phát triển. Bên cạnh đó, nó còn là nguồn cung quan trọng trong chuỗi cung ứng toàn cầu.

Tuy nhiên, vẫn còn nhiều thách thức khi xây dựng chính sách phát triển nông nghiệp nông thôn, từ việc giảm nghèo ở các nước đang phát triển đến đảm bảo nguồn cung thực phẩm cho các nước phát triển.

Mạng lưới thu mua nông sản ở Việt Nam nhìn chung vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu thông thương giữa các hộ nông dân và người tiêu dùng.

Hằng năm, điệp khúc giải cứu nông sản luôn được đưa ra, từ thanh long, dưa hấu, đến sầu riêng, mít, cam, v.v.

Điều đó đặt ra các câu hỏi cần trả lời một cách cấp thiết: Thực trạng cụ thể của hệ thống thu mua nông sản? Đây là nguyên nhân và giải pháp?

Một nhóm nhà nghiên cứu ở Đại học De Montfort, vương quốc Anh, dẫn đầu bởi PGS Lương Tuấn Anh, đã cùng hợp tác với Học viện nông nghiệp Việt Nam và Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn, để tiến hành phân tích cũng như đánh giá khả năng phục hồi mạng lưới mua bán nông sản ở Việt Nam.

Dự án được sự tài trợ của Viện Hàn Lâm vương quốc Anh (British Academy) từ năm 2021 đến 2023.

Khảo sát được thực hiện ở ba xã là Vân Hội (huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc), Văn Đức (huyện Gia Lâm, Hà Nội), và thôn Côi Hạ, xã Phạm Trần (huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương).

Trong khi Vân Hội và Văn Đức thuộc vùng ven đô thị của hai thành phố Vĩnh Phúc và Hà Nội, Phạm Trần thuộc khu vực nông thôn xa thành phố.

Trồng trọt, sản xuất nông nghiệp là nguồn thu nhập chính đã tồn tại ở ba xã này hơn ba mươi năm.

Nguồn hình ảnh, Tran Uy

Một số sản phẩm Việt trong siêu thị đồ Việt Nam ở Anh quốc

Thông tin về nhân khẩu học, các loại rau được trồng, thu nhập từ trồng trọt được thu thập từ mẫu dữ liệu gồm 176, 180 và 123 hộ gia đình ở Văn Hội, Văn Đức và Phạm Trần. Bên cạnh đó, các hình thức, chiến lược mua bán, mối quan hệ với người mua cũng như các yếu tố hành vi cũng được khảo sát.

Kết quả phân tích và đánh giá cho thấy tính đa dạng trong mạng lưới mua bán ở ba xã, tuy nhiên, nhìn chung khả năng phục hồi của mạng lưới mua bán nông sản ở nông thôn Việt Nam còn kém.

Trung bình, mỗi hộ gia đình không bán nông sản cho hơn hai thương lái. Đặc biệt, quan hệ giữa nông dân và thương lái đã kéo dài trung bình hơn mười năm, và thương lái thường xuyên đến thăm nơi canh tác.

Mỗi thương lái ở Văn Đức và Vân Hội hợp tác với ít hơn mười hộ gia đình. Ở Văn Đức, hơn một nửa hộ gia đình được khảo sát bán nông sản cho một thương lái duy nhất và hơn ba phần tư hộ chỉ bán nông sản qua một kênh thương mại (thương lái, hoặc hợp tác xã, hoặc chợ địa phương).

Ngược lại, ở Vân Hội, trung bình mỗi hộ gia đình mua bán với hơn hai thương lái và thông qua nhiều kênh khác nhau. Do đó, so với Văn Đức, mạng lưới mua bán ở Vân Hội có khả năng phục hồi tốt hơn.

Mạng lưới mua bán ở Phạm Trần (với tổng số thương lái hoạt động là tám, nhỏ hơn đáng kể so với hai xã trên) như trường hợp trung gian của hai trường hợp trên. Ở Phạm Trần, mạng lưới mua bán được chi phối bởi chủ yếu ba thương lái mà trong đó mỗi thương lái có khả năng thu mua nông sản của hơn 50 hộ.

Giới tính và tính lo ngại rủi ro là hai trong ba yếu tố cho thấy khả năng tác động tiêu cực đến việc mở rộng mối quan hệ cũng như đối tác của nông dân.

Nam giới thường là chủ gia đình, nhờ vào các hoạt động bên ngoài mà có thể có nhiều mối quan hệ. Trong khi đó, nữ giới thường chịu trách nhiệm với công việc nhà.

Nhóm nghiên cứu nhận thấy rằng người vợ tham gia vào hầu hết các quyết định mua bán trong gia đình. Ở Vân Hội và Văn Đức, các hộ gia đình mà người chồng quyết định việc bán cho thương lái dường như hợp tác với nhiều thương lái hơn so với những hộ gia đình mà quyền bán được thực hiện bởi vợ hoặc cả hai vợ chồng. Điều này xuất hiện rõ nét hơn ở Phạm Trần, mặc dù chỉ có một số nhỏ hộ gia đình việc bán cho thương lái được thực hiện bởi người chồng.

Đặc biệt, dựa trên phân tích hồi quy, chỉ ở Phạm Trần cho thấy kết quả có ý nghĩa thống kê. Do đó, có sự đa dạng trong mối liên hệ giữa giới tính của người quyết định bán và số lượng thương lái mà mỗi hộ gia đình tương tác với.

Tương tự, dự án cũng đánh giá ảnh hưởng của mức độ lo ngại rủi ro và thị hiếu về thời gian của người được phỏng vấn đối với việc hình thành mua bán và mạng lưới giao dịch.

Biểu đồ phân bố số lượng thương lái dựa trên mức độ lo ngại rủi ro của người được phỏng vấn cho thấy những cá nhân không thích rủi ro có ít khả năng phụ thuộc chỉ duy nhất một thương lái, nhưng cũng không tương tác với nhiều hơn ba thương lái.

Điều này phù hợp với các hộ gia đình không thích rủi ro muốn đa dạng việc mua bán (không dựa vào chỉ một thương lái) nhưng thận trọng việc thay đổi các mối quan hệ (dẫn đến việc không hợp tác với rất nhiều thương lái).

Nhóm nghiên cứu cũng thấy rằng những người có tính trì hoãn công việc (so với những người cố gắng hoàn thành công việc ngay lập tức) trong khảo sát về thị hiếu thời gian có nhiều khả năng phụ thuộc vào một thương lái.

Sự trì hoãn thường tạo ra sự chậm chạp trong thay đổi. Phân tích hồi quy cho thấy chỉ ở Vân Hội, nơi mà mạng lưới mua bán với khả năng phục hồi cao nhất trong ba xã, những người không thích rủi ro tương tác với ít thương lái hơn.

Khả năng phục hồi kém của mạng lưới ở Phạm Trần và Văn Đức có thể là do các yếu tố địa lý, văn hóa và lịch sử tạo ra những hạn chế mà dẫn đến việc thái độ lo ngại rủi ro ít liên quan hơn trong việc hình thành mạng lưới.

Ở Vân Hội, ngược lại, nhóm nghiên cứu thấy rằng những người không sợ rủi ro tìm kiếm cơ hội giao dịch nhiều hơn. Điều này sẽ tăng khả năng phục hồi mạng lưới. Nhìn chung, tính lo ngại rủi ro có ảnh hưởng đến mạng lưới mua bán hơn là thị hiếu về thời gian.

Dựa trên kết quả nghiên cứu mà mạng lưới giao dịch ở ba xã có khả năng phục hồi kém, cùng với bằng chứng thực nghiệm cho thấy ảnh hưởng của yếu tố hành vi và giới tính, nhóm

ngiên cứu tin rằng áp dụng công nghệ giám sát là một giải pháp tiềm năng.

Công nghệ giám sát cho phép người nông dân ghi lại những công đoạn chăm sóc cây trồng trên điện thoại cầm tay một cách đơn giản và tiện lợi, mà có thể giúp giảm rủi ro trong thực hiện hợp đồng và thời gian đi lại giám sát của thương lái.

Do đó, nó có thể góp phần cung cấp một lộ trình giúp đơn giản hoá mối quan hệ giữa thương lái và nông dân.

Nạn nhân trái phiếu SCB: ‘Vẫn trông chờ trong tuyệt vọng’

20/05/2023

Capture à partir de : voatiengviet.com

Các nạn nhân trái phiếu SCB rờng rã đi đòi tiền suốt mấy tháng qua

Mặc dù có những tín hiệu tích cực như có cán bộ ngân hàng nhà nước bị bắt để điều tra, được công an tiếp nhận đơn kiện SCB và được một số báo lên tiếng bênh vực, các nạn nhân vẫn mòn mỏi chờ đợi kết luận điều tra vụ lừa đảo trái phiếu ở ngân hàng SCB với hy vọng sớm lấy lại được tiền, theo tìm hiểu của VOA.

Tín hiệu tích cực

Đã gần 8 tháng kể từ khi xảy ra vụ đổ bể trái phiếu công ty An Đông thuộc tập đoàn Vạn Thịnh Phát của bà Trương Mỹ Lan mà ngân hàng SCB bị tố cáo là đứng ra dụ dỗ các nạn nhân vào tròng, hơn 40 ngàn nạn nhân trên khắp cả nước vẫn rờng rã mỗi ngày lên các chi nhánh của SCB biểu tình phản đối và đòi tiền.

Hiện vụ án 'Lừa đảo chiếm đoạt tài sản' của bà Trương Mỹ Lan vẫn đang trong vòng điều tra kín của công an và nạn nhân vẫn chưa biết được bất kỳ thông tin gì. Trong khoảng thời gian này, tài sản của các nạn nhân vẫn đang bị mắc kẹt, không rút được cả lãi lẫn gốc.

Trong khi đó, trong vụ lừa đảo bảo hiểm Manulife cũng tại ngân hàng SCB, cơ quan chức năng đã chỉ đạo xử lý quyết liệt và Manulife đã đồng ý hoàn tiền cho một số nạn nhân. Điều này làm dấy lên hy vọng cho các nạn nhân trái phiếu rằng họ cũng sẽ được đền tiền.

Công an cũng đã bắt đầu tiếp nhận đơn kiện của họ. Cụ thể, hôm 28/4, Cơ quan cảnh sát cảnh sát điều tra Công an Thành phố Hồ Chí Minh đã chính thức nhận đơn kiện tập thể của 92 cá nhân tố cáo SCB đã có hành vi chiếm đoạt tài sản.

Trước đó, hôm 28/3, bà Đỗ Thị Nhàn, cục trưởng Cục Thanh tra, giám sát ngân hàng II - Ngân hàng Nhà nước, cùng 4 cán bộ Ngân hàng nhà nước đã bị khởi tố, bắt tạm giam vì đã 'báo cáo không trung thực' việc thanh tra ngân hàng SCB. Đây là những cán bộ đầu tiên bị bắt trong vụ bê bối SCB, làm dấy lên đồn đoán về sự tiếp tay của các cơ quan Nhà nước.

Nếu tính luôn 5 bị can này thì cho đến nay, Cơ quan cảnh sát điều tra, Bộ Công an đã khởi tố 32 bị can liên quan đến vụ án Vạn Thịnh Phát, trong đó có bà Trương Mỹ Lan, chủ tịch tập đoàn.

Báo chí trong nước cũng bắt đầu có những bài viết bênh vực các nạn nhân SCB, chẳng hạn như báo Lao Động đã gọi vụ việc là ‘sập bẫy trái phiếu SCB’, cho rằng có sự ‘nhập nhằng giữa trái phiếu và tiết kiệm’ và ‘Có thể xem xét truy cứu trách nhiệm hình sự SCB’. Tờ báo này cũng mô tả các nạn nhân trái phiếu là ‘tuổi già ốm đau, tiền để dành có nguy cơ mất trắng’. Trong khi đó, trang mạng Dân trí chạy những dòng tít như ‘Nạn nhân ném trái phiếu SCB’, ‘Rớt nước mắt với những cảnh đời hẩm hiu mắc kẹt trái phiếu tại SCB’.

‘Chưa thấy ánh sáng’

Trao đổi với VOA dưới tên giả là ‘Nguyễn Anh’ vì hiện đang giấu ba mẹ về việc ‘lỡ mang tiền mua trái phiếu’ do ‘sợ ba mẹ đổ bệnh’, một nạn nhân trái phiếu SCB ở Bình Dương nói việc đi đòi quyền lợi của cô ‘chưa thấy tiến triển gì’.

Cô Nguyễn Anh nói cô cảm thấy buồn trước sự khác biệt trong cách giải quyết giữa trái phiếu và bảo hiểm đều ở SCB. “SCB gian dối bán bảo hiểm thì thấy Nhà nước chỉ đạo nhanh và quyết liệt còn chưa thấy cơ quan nào đứng ra lên tiếng bảo vệ cho những người đã lỡ mua trái phiếu của SCB,” cô chỉ ra.

Về việc bà Đỗ Thị Nhàn bị bắt, cô cho rằng ‘có sự lỏng lẻo của các cơ quan quản lý Nhà Nước’ và nhận định ‘tham nhũng còn nhiều lắm’. “Cũng vì tham nhũng mà bà Nhàn đã gian dối trong việc thanh tra không đúng về SCB,” cô Nguyễn Anh lập luận.

Cô thừa nhận cái sai của những nạn nhân như cô là ‘thiếu hiểu biết và quá tin vào ngân hàng’ nhưng cô cho rằng ‘họ chỉ đem tiền vào ngân hàng gửi tiết kiệm chứ đâu có biết đầu tư hay kinh doanh gì đâu? Họ chỉ mong lấy lãi để sống thôi’.

"Nhà nước phải bảo vệ họ," cô nói.

“Nếu muốn đầu tư chứng khoán thì người ta đâu có đi vô ngân hàng chi?” cô chỉ ra trách nhiệm của ngân hàng SCB trong việc dẫn dụ người dân sập bẫy trái phiếu.

“Nhưng tôi buồn là SCB lại lên tiếng là họ chỉ môi giới cho người dân có nhu cầu. Có ai biết trái phiếu là gì đâu mà có nhu cầu? Do nhân viên SCB tự giới thiệu thôi,” cô nói thêm và cho biết bản thân cô là khách hàng gửi tiết kiệm lâu năm của SCB nên ‘tin tưởng vào sự giới thiệu của ngân hàng’ dù cô ‘không biết gì về trái phiếu’.

Cô Nguyễn Anh cho biết sau khi xảy ra sự việc cô đã suy sụp và ban đầu ‘rất hận nhân viên SCB đã tự vấn cho cô’. “Nhưng nghĩ lại họ cũng chỉ là người làm công ăn lương, chỉ tiêu cấp trên giao thì họ ráng tự vấn thôi,” cô giải bày.

‘Cần công bố thông tin’

Từ thành phố Hồ Chí Minh, trao đổi với VOA, Tiến sỹ Nguyễn Trí Hiếu, chuyên gia tài chính-ngân hàng nhiều năm làm việc ở Mỹ, nhận định rằng việc bắt giữ bà Đỗ Thị Nhàn cho thấy ‘có thể có sai phạm trong việc thanh tra những giao dịch của Vạn Thịnh Phát tại SCB’.

Ông cho rằng cơ quan công an ‘cần công bố kết quả điều tra bà Nhàn’ cho công chúng biết để xác định được trách nhiệm của cơ quan nhà nước đến đâu trong vụ trái phiếu SCB.

Nếu bà Nhàn được xác định có vi phạm trong thanh tra và SCB được xác định có vi phạm trong việc bán trái phiếu cho người dân thì ‘SCB phải có trách nhiệm bồi thường thiệt hại’, theo lời vị chuyên gia này.

Ông Hiếu phân tích rằng nếu SCB có bảo lãnh thanh toán cho trái phiếu họ chào bán thì trong trường hợp An Đông không thực hiện được nghĩa vụ thanh toán cho nhà đầu tư thì ‘SCB sẽ thanh toán’.

Tuy nhiên, trong trường hợp này ‘có lẽ SCB không có bảo lãnh thanh toán’, ông nhận định.

“Có thể họ đã có những ngôn ngữ làm cho nhà đầu tư hiểu lầm về vấn đề thanh toán,” ông nói thêm. “Hình như có nhân viên ngân hàng nói với khách hàng rằng quý vị cứ an tâm, nếu mua

trái phiếu của An Đông thì khi nào quý vị cần lấy lại thì ngân hàng sẽ thanh toán cho quý vị.”

Về phần mình, cô Nguyễn Anh nói cô mong công an công bố kết quả điều tra càng sớm càng tốt ‘để có thể phát mại tài sản tài sản của Vạn Thịnh Phát để trả lại tiền cho người dân’.

“Niềm tin của tôi vào SCB đã hoàn toàn mất, thậm chí bây giờ tôi còn có sự nghi ngờ khi chọn lựa ngân hàng khác để giao dịch sau này. Chỉ khi nào sớm trả tiền lại cho nạn nhân trái phiếu SCB thì thị trường ngân hàng, trái phiếu mới ổn định lại,” cô nói.

Cô nói cô không tham gia xuống đường đòi tiền như các nạn nhân khác vì ‘sợ sẽ có người nhận ra và sự việc sẽ đến tai ba mẹ’ và một phần vì cô ‘vẫn còn chút hy vọng và niềm tin vào Nhà nước’.

“Mong có ông lớn nào đó thấu hiểu, thông cảm và bảo vệ người dân chứ kinh tế mấy năm nay tệ quá, bản thân tôi cũng phải dè sẻn chi tiêu nên mong mỗi từng ngày nhận lại đồng tiền mồ hôi nước mắt của mình,” cô nói.

Về cách giải quyết của chính quyền, cô nói cô hiểu ‘Nhà nước chưa công bố thông tin sơ dư luận không hiểu vấn đề lại hoang mang’.

“Kinh tế đang khó khăn, Nhà nước cũng phải bảo vệ ngân hàng SCB vì nếu để một ngân hàng sụp đổ thì sẽ có những hệ lụy rất to lớn,” cô phân trần. “Nhưng thà làm sụp một tập đoàn mà cứu lấy tiền mồ hôi của người dân thì mới gọi là giải quyết đúng vấn đề.”

“Bây giờ người dân chỉ cần có một cơ quan nào đó đứng ra cam kết sẽ giúp các nạn nhân lấy được tiền gốc thôi là họ đã mừng rồi. Họ không muốn thấy một ngân hàng phá sản. Họ không muốn một tập đoàn tan vỡ, họ không muốn biết có ông lớn nào đứng sau hay không mà đơn giản họ chỉ muốn biết có nhận lại được tiền của mình hay không và thời gian là khi nào,”

cô Nguyễn Anh nói thêm và cho rằng chính vì các nạn nhân không nghe thông tin gì nên cảm thấy bất an và từ đó mới có chuyện tụ tập đông người, kêu gào thảm thiết’.

“Tôi chưa già mà còn suy sụp, hướng chi nhìn những người lớn tuổi đi biểu tình thấy thương lắm,” cô nói.

Việt Nam: Khách hàng kể về quá trình 'bị lừa' khi mua trái phiếu qua SCB

Capture à partir de : [bbc.com](https://www.bbc.com)

18 tháng 12 2022

Nguồn hình ảnh, NHUNG DA NANG

Khách hàng đến đòi tiền tại chi nhánh ngân hàng SCB tại địa chỉ 256 đường Trần Phú, Thành phố Đà Nẵng

"Nhân viên nói đây là của ngân hàng SCB, tiết kiệm linh hoạt 31 ngày. Nếu biết là trái phiếu, tôi đâu có đồng ý," một người 'mua' trái phiếu từ một chi nhánh SCB tại Đà Nẵng nói.

"Nhân viên SCB nói là 'ngân hàng em không được phát hành trái phiếu, Tân Việt, An Đông cũng thuộc ngân hàng em, thì mới được phát hành trái phiếu của ngân hàng em'," một người khác cũng từ Đà Nẵng cho biết. Nhân viên SCB có nhắc đến trái phiếu nhưng gọi đó là "sản phẩm tiết kiệm mới linh hoạt của ngân hàng".

Đến với SCB, điều đầu tiên mà họ được nhân viên SCB tư vấn là 'sản phẩm tiết kiệm linh hoạt 31 ngày', thay vì được giải thích cặn kẽ thế nào là 'trái phiếu' và 'trái chủ'.

Họ rời khỏi SCB với lời hứa hẹn sẽ nhận được giấy tờ sau 15 ngày cho thứ mà họ ngỡ là 'gói tiết kiệm linh hoạt 31 ngày mà tôi có thể rút bất kỳ lúc nào'.

Họ là hai trong số hàng chục ngàn người đang 'chết đứng' trong cuộc khủng hoảng trái phiếu liên quan tới SCB và tập đoàn Vạn Thịnh Phát cùng hệ thống công ty chân rết.

Dưới đây là câu chuyện mà họ kể với BBC News Tiếng Việt hôm 18/12/2022.

Câu chuyện 1: 'Tôi đem tiền bán nhà đi gửi tiết kiệm nhưng lại bị chuyển thành mua trái phiếu'

Bà Nhung mua trái phiếu tại một chi nhánh Ngân hàng SCB ở Đà Nẵng, công ty phát hành là Vạn Trường Phát, nhưng bà nói bà không hề biết đó là trái phiếu.

"Hồi tháng 5, sau khi bán căn nhà ở Sơn Trà với giá 2,3 tỷ, tôi lấy 100 triệu để dành chi tiêu, còn 2,2 tỷ bỏ vào ngân hàng.

"Tôi không biết gì về ngân hàng SCB nhưng người mua nhà giao dịch với SCB nên tôi cùng người này đến phòng giao dịch SCB ở địa chỉ 912 Ngô Quyền.

"Khi đó nhân viên tư vấn làm cho tôi năm sổ, một sổ 200 triệu và bốn sổ còn lại mỗi sổ 500 triệu với kỳ hạn khác nhau.

"Ngày 17/08, người tư vấn SCB gọi điện thoại tôi báo đã đến hạn kỳ của sổ 200 triệu.

"Tôi nói với nhân viên tư vấn rằng tôi chỉ muốn để tiền trong vòng một đến hai tháng rồi tìm chỗ khác để mua nhà, không gửi lâu dài.

"Nhân viên tư vấn nói có loại hình sổ tiết kiệm linh hoạt 31 ngày, tôi có thể rút bất kỳ lúc nào.

"Tôi đâu có biết trái phiếu gì, chỉ biết đây là gói tiết kiệm. Nếu biết là trái phiếu thì tôi đâu có đồng ý."

"Sau đó, tôi qua ngân hàng thì được đưa giấy ủy nhiệm chi để ký, thì tôi ký. Sau đó nhân viên tư vấn nói nửa tháng sau sẽ đưa hợp đồng. Khi nhận hợp đồng tôi mới biết mình đã mua trái phiếu.

"Khi đó, nhân viên nói đây là của ngân hàng SCB, tiết kiệm linh hoạt 31 ngày.

"Tôi về hỏi mọi người xung quanh mới biết đây là trái phiếu, phát hành 5 năm, của công ty Vạn Trường Phát.

"Khi tôi hỏi lại ngân hàng thì nhân viên tư vấn mới nói là không sao đâu, 31 ngày là có thể rút được bình thường."

"Rồi tôi cũng yên tâm."

"Sau đó khoảng 15 ngày sau thì xảy ra vụ SCB, tôi ăn không ngon, ngủ không yên."

"Sau đó, tôi qua SCB rút thì nghe tin là trái phiếu này không rút được vì liên quan đến doanh nghiệp, tổ chức này kia, nói tiền sẽ không mất đâu, cơ quan chức năng đang rà soát. Giờ thì tôi nhấn tin thì nhân viên chỉ trả lời chung chung thôi."

Bà Nhung nói nhân viên tư vấn SCB cho đến nay liên tục trấn an bà, nói "tiền sẽ không mất", "có tài sản đảm bảo", nhưng bà không nhận được giấy thông báo gì từ ngân hàng.

"Tôi quá chủ quan, tin tưởng ngân hàng, nên nghĩ là giống tiết kiệm, rút ra lúc nào mà chả được, chẳng qua để mất lãi thôi."

"Tôi không hiểu về chính trị, tài chính gì cả, vì chỉ là người buôn bán áo quần cũ mà thôi."

"Tôi chỉ muốn gửi tiền ngân hàng để sau này có thể mua nhà cho mẹ và tôi ở. Mẹ tôi, năm nay đã hơn 80 tuổi, tật nguyền nằm một chỗ mà tôi phải nuôi mẹ, hai mẹ con tôi cũng không có nhà ở mà hiện phải ở nhà thuê."

CHỨNG KHOÁN TÂN VIỆT

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN TÂN VIỆT
Trụ sở: Tầng 6, 79 Lý Thường Kiệt, Q. Hoàn Kiếm,
Hà Nội, Việt Nam
Điện thoại: (+84) 243 728 0921

VẠN TRƯỜNG PHÁT

CÔNG TY CP ĐẦU TƯ VÀ XÂY DỰNG VẠN TRƯỜNG PHÁT
Trụ sở: Tầng 2, Tòa nhà CT Office Building, 56 Yên Thế,
Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam
Điện thoại: (+84) 286 6850 632

GIẤY CHỨNG NHẬN QUYỀN SỞ HỮU TRÁI PHIẾU

Số: 069-001981/FLEX.VTPCH2126003

Trái phiếu được ghi trên Giấy chứng nhận quyền sở hữu trái phiếu này (sau đây gọi là "Trái phiếu") là Trái phiếu được Công ty Cổ phần Đầu tư và Xây dựng Vạn Trường Phát (sau đây gọi là "Tổ chức Phát hành") chào bán riêng lẻ theo bản công bố thông tin ngày 09/09/2021.

Giấy chứng nhận quyền sở hữu Trái phiếu này là Giấy Chứng nhận Quyền Sở Hữu, đối với số Trái phiếu được ghi nhận trong Giấy chứng nhận này, theo quy định của các điều khoản và điều kiện của Trái phiếu như được đính kèm làm Phụ lục 2 của Hợp đồng Đại lý (sau đây gọi là "Các Điều kiện Trái phiếu").

I. THÔNG TIN VỀ CHỦ SỞ HỮU TRÁI PHIẾU

Họ tên/ Đơn vị:	[Redacted]
Chứng minh nhân dân/Căn cước công dân/ Hộ chiếu/ Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp (hoặc tương đương):	[Redacted] QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH VỀ TRẬT TỰ XÃ HỘI cấp ngày 21/04/2021
Địa chỉ:	[Redacted]
Quốc tịch:	[Redacted]

II. NỘI DUNG SỞ HỮU TRÁI PHIẾU

Tên Trái phiếu:	Trái phiếu Công ty Cổ phần Đầu tư và Xây dựng Vạn Trường Phát
Số lượng Trái phiếu sở hữu:	9,596 Trái phiếu
Mệnh giá:	100,000 VND/Trái phiếu.
Thời hạn:	5 (Năm) năm kể từ Ngày Phát Hành
Ngày phát hành:	13/09/2021
Ngày đáo hạn:	13/09/2026
Các điều khoản và điều kiện khác:	Một số được tóm tắt tại trang sau của giấy chứng nhận này

Nguồn hình ảnh, NHUNG DA NANG

Hợp đồng trái phiếu bà Nhung đã ký thông qua SCB

Câu chuyện 2: 'Họ nói đây là gói tiết kiệm linh hoạt của ngân hàng SCB'

Một người khác cũng từ Đà Nẵng, không muốn nêu tên, cho BBC biết chị có nghe thấy nhân viên SCB trong quá trình tư vấn nhắc đến trái phiếu, nhưng cho biết họ giải thích rằng đó là "sản phẩm tiết kiệm mới linh hoạt của ngân hàng".

"Vì nghe như vậy thì tôi đã không đọc hợp đồng trái phiếu."

"Lẽ ra nhân viên phải nói đây là trái phiếu, ngân hàng SCB chỉ là giới thiệu, còn người bán là An Đông là công ty phát hành, nếu đồng ý mua thì lợi và rủi ro sẽ như thế này."

"Nếu giới thiệu rõ ràng vậy thì ai lại bắt đền SCB khi sau này có rủi ro chứ?"

"Bản thân tôi không biết đây là trái phiếu An Đông, ở ngoài bì a ghi là Công ty chứng khoán Tân Việt, còn ở trong là An Đông."

"Lúc đó nhân viên mới nói với tôi là Tân Việt cũng của ngân hàng tụi em, chị yên tâm. Họ nói, 'ngân hàng em không được phát hành trái phiếu. Tân Việt, An Đông cũng thuộc ngân hàng em, thì mới được phát hành trái phiếu của ngân hàng em.'"

"Nhân viên tư vấn SCB còn khẳng định, 'Trái phiếu An Đông chị mua ở ngân hàng em khác với trái phiếu mua ở bên ngoài.'"

"Nhân viên tư vấn SCB nói hợp đồng trái phiếu này là gói tiết kiệm rút linh hoạt sau 31 ngày, lãi cao."

"Bản thân tôi đặt câu hỏi là sao lãi cao thì nhân viên tư vấn nói là giải thích, 'đây là của ngân hàng em' mà không hề nói trái phiếu là của doanh nghiệp và SCB bán thay cho doanh nghiệp đó, cũng không hề nói về cái lợi, cái hại của việc mua trái phiếu."

"Sau này chúng tôi mới hiểu ra là khi mua trái phiếu là đã cho người ta mượn vốn làm ăn, làm ăn lời thì trả lãi cho mình, thua lỗ thì mình mất tiền luôn."

"Hầu hết nạn nhân của SCB đều là những người gửi tiết kiệm lâu năm, rất tin tưởng SCB và tôi cũng như vậy."

Nguồn hình ảnh, NHUNG DA NANG

Khách hàng nằm phản đối tại chi nhánh ngân hàng SCB 256 đường Trần Phú, Thành phố Đà Nẵng

Tư vấn của nhân viên SCB

Người phụ nữ giấu tên trong câu chuyện trên cho biết chị cùng bà Nhung và những người lâm vào cảnh tương tự, trong đó có người mang thai, có người đang phải chữa trị ung thư, đang chỉ biết dựa vào nhau để tìm cách cùng đấu tranh, đòi lại tiền.

BBC News Tiếng Việt đã được xem một số tin nhắn nhân viên ngân hàng SCB ở Đà Nẵng gửi cho họ, nội dung như sau:

"Cô Lan [Trương Mỹ Lan] là cổ đông lớn của SCB nên mua của SCB an tâm, không có vấn đề gì."

"Cô Lan thế chấp mấy tòa nhà cho SCB là ok mà."

"Bên chị nhiều khách hết 1 năm là mua lại tiếp nhiều lắm."

"Ngân hàng không được phát hành trái phiếu nhưng đây là những doanh nghiệp do chủ tịch, cổ đông bên ngân hàng [của] con sáng lập và hoạt động nên nó gần như là trái phiếu của ngân hàng đó cô."

"Dạ cô an tâm, các mã TP [trái phiếu] của SCB đều là công ty chung chủ với SCB."

"Trái phiếu bên chị cam kết mua lại và rút linh hoạt nên rất đảm bảo."

"Công ty An Đông cô mua chủ tịch cũng là cổ đông lớn của ngân hàng tại con, nên yên tâm cô ạ."

"Mấy cái trái phiếu của chị đều linh hoạt, chỉ cần 31 ngày là chị đã rút được rồi."

"Đây là sản phẩm của SCB và là sản phẩm dành riêng cho nhóm khách hàng VIP nên mọi vấn đề rủi ro đã được các chuyên gia ở SCB nghiên cứu kỹ và chính SCB cũng giữ 70% trái phiếu của tập đoàn này để đầu tư chị nha."

Nguồn hình ảnh, NHUNG DA NANG

Nhóm khách hàng đến chi nhánh SCB ở địa chỉ 16 Trần Phú, thành phố Đà Nẵng hôm 30/11 để phản đối và đòi tiền

Gần đây, khi nhóm khách hàng trên tới đối chất thì ban lãnh đạo tại chi nhánh SCB này khẳng định "nhân viên đã tư vấn hoàn toàn đúng".

"Giờ thì SCB không trả lời gì, cứ cách 5-7 ngày thì chúng tôi cứ kéo lên chi nhánh SCB. Họ thì cứ nói tiếp nhận rồi trình lên hội sở," người phụ nữ giấu tên nói. "Tôi không cảm được nước mắt khi nhắc lại những hoàn cảnh của một số người đã trót mua trái phiếu SCB mà tôi được biết."

Vừa đi đòi tiền vừa lo bị công an 'hốt'

Nguồn hình ảnh, NHUNG DA NANG

Khách hàng SCB bị đưa lên xe sau khi đến chi nhánh ở địa chỉ 16 Trần Phú, thành phố Đà Nẵng hôm 30/11 để phản đối và đòi tiền

Bà Nhung cho biết vì ngân hàng không thông báo cụ thể đến từng khách hàng, thay vào đó cứ "bảo chờ, nói đừng lên làm ảnh hưởng đến hoạt động của ngân hàng" và "im lặng".

Nói với BBC, bà Nhung và những người 'đồng cảnh ngộ' không thuê luật sư tư vấn, hay người tư vấn pháp lý mà cứ lên chi nhánh SCB để gặp ban lãnh đạo để đối chất, đấu tranh bằng các cách khác.

"Có mấy chị trong nhóm tôi làm đơn gửi cho công an, C01, C02, C03 ở Hà Nội, gửi nhiều lắm."

"Một số người bị trả về, một số người được trả lời chung chung... Nhưng không thấy câu trả lời rõ ràng gì hết."

"Cứ hàng tuần, hàng tháng, bọn tôi lập nhóm những nạn nhân trái phiếu, lên SCB rồi mặc áo, căng băng-rôn."

"Chúng tôi phải cũng phải bỏ thời gian, công việc của mình, tiền của ai cũng là tiền tỷ cả."

"Ngày 30/11, nhóm Đà Nẵng của chúng tôi cầm băng rôn, khoảng gần 30 người, cầm loa lên phản đối ở chi nhánh SCB ở 16 Trần Phú, cũng hơi ồn ào"

nên bị hốt lúc 12 giờ. 11 người bị hốt về công an phường, một số người sợ thì chạy.

"Những người ăn nói lưu loát thì đứng lên đặt câu hỏi cho SCB.

"Nhiều người bị công an mời lên mời xuống, nên họ thấy nản. Sau ngày 30/11 thì ôn hòa hơn, chúng tôi có lên SCB nhưng không cầm băng-rôn hay loa nữa," bà Nhung nói thêm.

Về diễn biến 'bị công an hốt về phường' hôm 30/11, người phụ nữ giấu tên nói chị "không biết đó là công an gì, vì họ không mặc đồ đồng phục công an".

Chị kể:

"Mọi người bị hốt lên xe, có người bị bóp cổ, bị đánh, trầy xước. Tôi cũng bị hốt lên xe rồi bốn người bị đưa về ủy ban phường, còn bảy người gồm có tôi thì bị đưa về công an quận, lấy lời khai.

"Công an nói chúng tôi là ồn ào, làm mất an ninh trật tự. Tôi có hỏi là sao Hà Nội, Sài Gòn đi phản đối được, còn tôi lại sao không được thì một công an làm ngơ."

"Tôi có nghe là sẽ có giấy phạt từ 1,5 triệu đến 4 triệu, nhưng đến giờ chưa nhận được."

Cuộc khủng hoảng chưa có dấu hiệu hạ nhiệt

Nguồn hình ảnh, NHUNG DA NANG

Khách hàng đến đòi tiền tại chi nhánh ngân hàng SCB 256 đường Trần Phú, Thành phố Đà Nẵng

Tình hình người dân đòi tiền mua trái phiếu thông qua ngân hàng SCB đang tiếp tục 'nóng' lên, không chỉ tại Đà Nẵng mà còn ở nhiều tỉnh thành trên cả nước.

Người dân đã kéo lên trụ sở của ngân hàng SCB như tại đường Công Quỳnh, Quận 1, TP HCM, thậm chí quỳ lạy cầu cứu trước Ủy ban Nhân dân TP HCM.

Cách đây vài ngày, nhiều người đã kéo đến Bộ Tài chính kêu tên Bộ trưởng Hồ Đức Phúc hay Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng... với mong muốn được trợ giúp đòi lại tiền vì 'lỡ' mua trái phiếu thông qua ngân hàng SCB.

Trong phản ứng mới nhất, chiều 17/12, Thứ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Đức Chi cho biết sẽ giám sát chặt chẽ các doanh nghiệp phát hành trái phiếu, đặc biệt là việc phải thanh toán đầy đủ nghĩa vụ trái phiếu tới hạn, bảo đảm quyền lợi chính đáng, hợp pháp của nhà đầu tư.